

Arbeta i bygg- och anläggningsbranschen

Information på enkel svenska om arbetslivet,
fackliga organisationer och arbetsmiljö

Inledning

Att ha ett arbete är viktigt för många människor.
De flesta kvinnor och män i Sverige arbetar.

Arbetsgivare anställer och betalar människor
för att de arbetar.

Arbetstagare är en person som är anställd.

De flesta i Sverige som arbetar är med i ett
fackförbund.

Facket kan hjälpa dig om du får problem
på arbetet, till exempel om du får fel lön.

I denna folder förklarar vi lagar och regler i arbetslivet,
vem som bestämmer löner och annat som
kan vara bra för dig att veta.

Innehåll

■ Arbetslivet i Sverige	Sidan 3
■ Regler på arbetet	Sidan 9
■ Vår arbetsmiljö	Sidan 19
■ Ordlista och webbadresser	Sidan 22

Den här foldern baseras på Arena Skolinformationens material om arbetslivet. På www.arbetslivskoll.se går det att hitta mer information från Arena Skolinformation.

Arbetslivet i Sverige

Att ha ett yrke och en arbetsplats att gå till är viktigt i livet. Arbetsplatsen ska vara trygg så att du inte blir skadad eller blir sjuk av ditt arbete.

Sverige har ett speciellt sätt för att bestämma reglerna på arbetsmarknaden. Det är bra att veta hur de reglerna fungerar.

VALIDERING

Har du arbetat många år inom ett yrke? Har du studerat på universitet men saknar intyg? Då kan du få hjälp att tydliggöra dina studier och dina erfarenheter. Det kallas validering.

VIKTIGT!

- När du börjar jobba behöver du ha konto i en bank.
- Meddela ditt kononummer till din arbetsgivare så
- att din lön kan betalas till rätt konto.

FACKET OCH ARBETSGIVARNA TILLSAMMANS

I många andra länder är det politiker som bestämmer om lägsta löner och annat på arbetsmarknaden.

I Sverige är det facket och arbetsgivarna som kommer överens om vad som ska stå i kollektivavtalen. Kollektivavtalen som de kommer överens om handlar om flera olika saker.

Facket och arbetsgivarna kommer överens om: löneökningar, lägsta lön, arbetstid, betalning vid övertid och försäkringar bland annat.

FRIA FACKFÖRBUND

De flesta som arbetar i Sverige är med i facket. Facket är en förening för arbetstagare som har samma yrke, är i samma bransch eller som har samma utbildning.

Arbetare på väg och järnväg kan vara medlemmar i Seko. De som arbetar som snickare eller römokare kan vara medlemmar i Byggnads.

Du som är medlem kan också få hjälp om du får problem på arbetsplatsen.

I Sverige är fackförbund fria. Den som vill vara medlem får vara det.

FÖRENINGSRÄTT

Fackförbunden är inte beroende av arbetsgivare eller stat. Det kallas för föreningsrätt och står i lagen.

Du behöver inte berätta för din arbetsgivare om du är medlem i facket eller inte.

Du får inte straffas för att du är medlem eller för att du tar hjälp av facket.

Det är bra att fråga sin chef om saker på jobbet.

Men det är också okej att kontakta facket för att fråga om anställning och annat.

Arbetsgivarorganisationer fungerar för arbetsgivare på samma sätt som facket fungerar för de anställda. Arbetsgivarorganisationerna hjälper arbetsgivarna i förhandlingar och arbetar med frågor som de tycker är viktiga.

Förhandling är en diskussion om något för att komma överens, till exempel om lön.

KOLLEKTIVAVTAL

I Sverige arbetar de flesta kvinnor och män.

Nio anställda av tio arbetar på arbetsplatser där det finns kollektivavtal.

Fråga dina arbetskamrater vilket fackförbund som passar för dig. Olika saker är viktiga för olika yrkesgrupper. De olika fackförbunden arbetar med det som medlemmarna tycker är viktigast.

BRA FÖR ARBETSGIVARE OCH ARBETSTAGARE

Många tycker att kollektivavtal är bra för alla.

Arbetsgivaren får inte betala mindre i lön eller ge sämre villkor än vad som står i avtalet.

Kollektivavtal betyder att arbetsgivare och fack har kommit överens om villkor på jobbet, till exempel löner.

VIKTIGT!

- På många arbetsplatser finns ett fackligt ombud.
- Personen kan svara på frågor om facket och hjälpa dig om du vill bli medlem.

KOLLEKTIVAVTAL FÖR ALLA?

Om det finns ett kollektivavtal på din arbetsplats gäller avtalet dig både om du är medlem i facket och om du inte är medlem.

För att ett fackförbund ska kunna förhandla och få bra villkor är det viktigt att kunna säga att de representerar arbetstagarna och talar för arbetstagarna. Det fungerar om många är med i facket.

En arbetstagare som inte är medlem kan inte få hjälp och stöd av facket om den får problem eller vill förbättra något på arbetsplatsen.

DISKRIMINERINGSLAGEN

Diskriminering är att vara orättvis mot en person och behandla personen sämre än andra personer.

Diskriminering är förbjudet utifrån:

- kön: till exempel kvinna eller man
- könsöverskridande identitet eller uttryck: till exempel en person som inte känner sig som en man eller kvinna
- etnisk tillhörighet: till exempel fransk eller turkisk
- religion eller annan trosuppfattning: till exempel buddist, kristen, muslim
- funktionsnedsättning: till exempel att ha svårt att höra
- sexuell läggning: till exempel homosexuell
- ålder: till exempel 19 år, 52 år, 63 år

ARBETSPLATSER UTAN KOLLEKTIVAVTAL

En arbetsplats utan kollektivavtal kan ha sämre löner och sämre villkor än andra arbetsplatser. Det finns ingen lag i Sverige som bestämmer hur låg lön en arbetsgivare utan kollektivavtal får betala. Därför kan lönen vara mycket lägre än på en arbetsplats med kollektivavtal.

ANSTÄLLNINGSBEVIS

Du har rätt att få ett anställningsbevis när du börjar på en arbetsplats.

Anställningsbevis är ett papper med information om dina arbetstider, din lön, semester och annat. Anställningsbevis kallas också anställningsavtal. Fråga någon om hjälp om du inte förstår vad som står på anställningsbeviset.

Du kan kontakta ditt fackförbund för att få hjälp att läsa och kontrollera arbetsgivarens villkor.

VIKTIGT!

- Det är mycket viktigt att du förstår all text innan du skriver din namnteckning på anställningsbeviset.
- Spara anställningsbevis, mejl, sms och annan information om ditt arbete där det står vad du och arbetsgivaren har kommit överens om.
- Ring gärna facket för att få hjälp.

ATT JOBBA SVART

Att jobba svart betyder att du inte betalar skatt och att arbetsgivaren inte betalar skatt.
Att jobba svart är förbjudet i svensk lag.

Du är inte försäkrad om du jobbar svart.
Du får inte samma hjälp som en person som arbetar och betalar skatt. Motsatsen till att arbeta svart är att arbeta vitt.

Du får inte heller pengar betalda till din pension och inte till din sjukpenning om du jobbar svart.

BRA ATT VETA

Alla i Sverige kan vara medlemmar i ett fackförbund.

Fackförbund samarbetar i centralorganisationer:
LO betyder landsorganisationen. Byggnads och Seko är exempel på medlemmar i LO.

Regler på arbetet

Denna del handlar om hur det är att arbeta i Sverige. Det finns många lagar och avtal som du och din arbetsgivare måste följa.

ARBETSTID OCH RAST

I svensk lag står att arbetstiden är 40 timmar per vecka. Men i en del kollektivavtal står att arbetstiden är mindre än 40 timmar per vecka.

I lagen står att du får jobba högst fem timmar utan att ha rast.

Rasten är för att du till exempel ska kunna äta lunch.

Rasten räknas inte som din arbetstid.

Alla som arbetar har också rätt till korta pauser.

Arbetsgivaren ska göra så att du kan ta paus.

Fråga när du är ny på en arbetsplats hur de andra gör med raster och pauser.

Det är olika på olika arbetsplatser.

Det är viktigt att du är på arbetet de tider som du och din arbetsgivare har bestämt.

Var alltid i god tid så att du kommer till jobbet i rätt tid även om det blir problem i trafiken eller med annat.

Kontakta din arbetsplats om du blir sen eller om du måste stanna hemma för att du är sjuk eller för att ditt barn är sjukt.

VIKTIGT!

- Att inte komma till arbetet utan att meddela kallas olovlig frånvaro.
- Att lämna arbetsplatsen innan ditt arbetspass är slut är också olovlig frånvaro.
- Det kan göra att du måste sluta.

ÖVERTID

Övertid är när arbetsgivaren vill att du ska arbeta fler timmar än vad ni har kommit överens om eller fler timmar än vad det står i lagar och kollektivavtal.

I kollektivavtalen står hur mycket ersättning du ska få för att jobba övertid.

Exempel på övertid

Josef arbetar heltid på ett bygge. Han arbetar 8 timmar per dag och 40 timmar per vecka. I dag ska han sluta klockan 16.00.

En arbetskamrat har blivit sjuk. Chefen frågar Josef om han kan arbeta till 17.00. Det svarar Josef att han kan. Josef arbetar en timme övertid och ska få extra betalt när nästa lön betalas.

VIKTIGT!

Det är vanligt att få lönebesked via post eller mejl. På lönebeskedet ska det stå hur många timmar du har arbetat och hur mycket pengar arbetsgivaren har betalat in i skatt.

Det ska också stå hur mycket semester du har, hur många timmar du har arbetat övertid och om det är något avdrag på lönen för sjukdom.

Kontrollera ditt lönebesked så att du fått rätt lön. Kontakta din arbetsgivare om något är fel eller kontakta ditt fack.

OLIKA ANSTÄLLNINGAR

I svensk lag står om olika typer av anställningar.

TILLSVIDAREANSTÄLLNING

Tillsvidareanställning är det riktiga namnet för fast anställning.

Det betyder att anställningen inte har ett slutdatum.

Du är anställd tills arbetsgivaren säger upp dig eller tills du själv säger upp dig.

Du kan säga upp dig från ditt arbete utan att berätta varför du vill sluta, men arbetsgivaren måste ha saklig grund för uppsägning.

PROVANSTÄLLNING

Att vara provanställd betyder att du är anställd på prov under en period.

Det är för att arbetsgivaren vill testa om du passar för jobbet.

En provanställning är ofta sex månader.

TIDSBEGRÄNSAD ANSTÄLLNING

Att ha en tidsbegränsad anställning betyder att du har samma lön och samma rättigheter som en person med fast anställning.

Skillnaden är att en tidsbegränsad anställning har ett startdatum och ett slutdatum.

ALLMÄN VISSTIDANSTÄLLNING

Arbetsgivare använder allmän visstidsanställning när det är extra mycket att göra på en arbetsplats eller när det behövs någon med speciella kunskaper.

Arbetsgivaren behöver inte säga varför anställningen bara är för en viss tid.

SÄSONGSANSTÄLLNING

Säsongsanställning är en anställning för arbeten en viss tid på året, till exempel skotta snö eller odla grönsaker.

ARBETA HELTID ELLER DELTID

Heltid betyder ofta att arbeta åtta timmar per dag eller 40 timmar i veckan.

Det kan vara olika i olika kollektivavtal. Deltid betyder att du arbetar mindre än heltid.

VIKTIGT!

Föräldrar har rätt att arbeta 75 procent av heltid tills barnet fyller åtta år.

ARBETSINTYG

Be din arbetsgivare att få ett arbetsintyg.

I arbetsintyget ska stå hur länge du varit anställd och vilka arbetsuppgifter du haft.

Det är bra om din arbetsgivare skriver några positiva meningar om dig.

Be också om intyg från praktikplatser.

Fråga din arbetsgivare om hen kan vara din referens till nästa jobb.

En referens ska vara någon som känner dig genom jobbet och kan berätta hur du har fungerat på arbetet, till exempel om du har kommit i tid till jobbet och om du har varit lätt att samarbeta med.

VIKTIGT!

Ta kontakt med facket om du har frågor om din anställning. Det är viktigt att du förstår vad du och din arbetsgivare har kommit överens om.

ANSTÄLLNINGSAVTAL

När du blir anställd ska du skriva din namnteckning på ett anställningsavtal.

Det är ett papper där det står vad du och din chef har kommit överens om och villkor för arbetet, som lön och arbetstider.

Spara anställningsavtalet så att du ser vad du och din chef kom överens om. Anställningsavtalet är bra att ha om det blir problem på din arbetsplats.

PÅ ANSTÄLLNINGSAVTALET SKA DET STÅ:

- datum när anställningen börjar
- datum när anställningen slutar
[om det är en fast anställning står det tillsvidare]
- typ av anställning
[vikariat, allmän visstidsanställning, tillsvidareanställning eller provanställning]
- arbetstid per dag
- arbetstid per vecka
- lön
- arbetsuppgifter

OM DU VILL SLUTA ELLER BLIR UPPSAGD

Om du vill sluta din anställning måste du meddela din arbetsgivare i god tid.

Det är bra att du skriver ett mejl eller skriver ett brev till din arbetsgivare.

Många har en uppsägningstid på en månad.

Det betyder att du måste arbeta den tiden efter att du har berättat att du vill sluta.

Om det är arbetsgivaren som vill avsluta din anställning kan det bero på två saker.

Det är arbetsbrist eller personliga skäl.

Arbetsbrist beror inte på dig som person.

Företaget kanske har dålig ekonomi eller ska få en ny organisation.

Personliga skäl kan vara att arbetsgivaren säger upp dig för att du ofta kommer för sent eller för att du vägrar göra vissa arbetsuppgifter. Att vägra är att säga nej till något.

Arbetsgivaren ska ta kontakt med facket innan medlemmar blir uppsagda.

VIKTIGT!

Ta kontakt med facket om din arbetsgivare vill avsluta din anställning. Det kan vara olika lång uppsägningstid på olika arbetsplatser.

Uppsägningstiden beror på om det finns kollektivavtal eller vad du och din arbetsgivare har kommit överens om.

Du får olika mycket pengar från a-kassan om du själv väljer att sluta din anställning eller om du blir uppsagd från ditt arbete.

A-KASSA

A-kassa betyder arbetslöshetskassa. Många i Sverige är medlemmar i a-kassan. Det är ett skydd som gör att du kan få pengar om du är utan jobb.

Ersättningen beror på hur mycket du arbetat de senaste tolv månaderna.

Du ska ha varit medlem i a-kassan i tolv månader för att din ersättning ska beräknas på din lön. Du kan få högst 80 procent av din lön i ersättning.

VIKTIGT!

- Att du blir medlem i ett fackförbund betyder inte att du också blir medlem i a-kassan.
- Du måste söka för att bli medlem i en a-kassa.
- Du kan vara med i a-kassan utan att vara med i facket. Du kan då få ersättning om du är arbetslös.
- Men du måste vara med i facket för att få hjälp av facket om du får problem på arbetet.

OM DU/NI SKA FÅ BARN

Det är förbjudet att diskriminera gravida. Ibland måste arbetet anpassas och för vissa arbeten måste företaget hitta andra arbetsuppgifter. Vissa arbeten får gravida inte göra alls, till exempel arbete med farliga kemikalier eller tunga lyft. Läs mer om graviditetsspenning hos Försäkringskassan och om arbetsmiljöregler för gravida på Arbetsmiljöverkets hemsida.

Som medförälder har du rätt att följa med till mödravården under arbetstid. Du har rätt till tio arbetsdagar ledighet från arbetet när barnet föds. Du har också rätt att dela föräldraledigheten med din partner.

FÖRÄLDRALEDIG

En person som fått barn har rätt att vara ledig från jobbet och vara hemma när barnet är litet. Det står i svensk lag och kallas att vara föräldraledig. Din ersättning beror på hur mycket du har arbetat.

Planerar du att vara föräldraledig, är det viktigt att du berättar det i tid för din arbetsgivare. Berätta gärna så fort du vet, men senast två månader i förväg.

VAB - vård av barn

Det finns en lag som gör att en förälder som har sjukt barn har rätt att vara hemma från jobbet.

Det kallas vård av barn (VAB).

Du får då avdrag på din lön för den dag eller de dagar som du inte har arbetat. Du ska i stället söka ersättning hos Försäkringskassan.

VIKTIGT!

- Kontakta din arbetsgivare om du är hemma från jobbet med sjukt barn.
- Meddela också Försäkringskassan direkt om du är hemma för vård av barn.
- Det måste du göra för att kunna söka ersättning.

OM DU BLIR SJUK

Om du blir sjuk och måste vara hemma från arbetet är det viktigt att du kontaktar din arbetsgivare första dagen du är sjuk.

De flesta arbetsplatser har ett karensavdrag. Det betyder att du får avdrag på lönen den första sjukdagen du är hemma.

Ibland vill arbetsgivaren ha ett intyg från läkare när du är sjuk.

SEMESTER

Alla som är anställda och arbetar har rätt till 25 dagar semester per år.
Det står i svensk semesterlag.

Det är olika hur länge du måste jobba innan du kan få betald semester.
Du får din lön som vanligt när du har semester och du får ofta också semestertillägg.
Det är en extra ersättning.

Om du har en kortare visstidsanställning är det vanligt att få semesterersättning i stället för ledighet.

SEMESTERERSÄTTNING

Semesterersättningen är minst 12 procent på den lön du har tjänat totalt.

Du har alltid rätt till semesterersättning.
Både om du bara har jobbat en dag och om du har jobbat en längre period.

PENSION

Pension är pengar som du får när du blir äldre och slutar arbeta. De flesta i Sverige slutar jobba när de är ungefär 65 år.

VIKTIGT!

Du kan också ha rätt att få pension för den tid du arbetat i ett annat land.

DIN LÖN

Det finns olika sätt att kontrollera om den lön en arbetsgivare vill ge dig är rätt.

Kontrollera att det finns kollektivavtal på arbetsplatsen.

Fråga facket genom att prata med det fackliga ombudet på arbetsplatsen.

Många fackförbund har ett telefonnummer med rådgivare som kan svara på frågor om en arbetsgivare har kollektivavtal och också svara på frågor om lön.

I byggbranschen får alla i samma yrke och i det arbetslag du arbetar med, samma lön.

Lönen är olika inom olika byggyrken.

Det spelar ingen roll om du är kvinna eller man, har jobbat i åtta år eller tjugo år.

Lönen förhandlas lokalt mellan facket och arbetsgivarna.

VEM BESTÄMMER LÖNEN?

I Sverige bestämmer arbetsgivare och fack löner och villkor på arbetsmarknaden. Det gör de genom kollektivavtal. I kollektivavtal bestäms för det mesta också hur mycket arbetsgivaren minst måste betala i lön till de anställda.

I kollektivavtal bestäms även hur stor extra ersättning de anställda ska få till exempel vid övertid eller om man jobbar på obekväma arbetstider, som nätter och helger.

En arbetsgivare kan ge högre lön än vad som står i kollektivavtalet. Men arbetsgivaren får inte ge mindre i lön än det som är bestämt.

Vår arbetsmiljö

Vi är på jobbet många timmar i livet. Det är viktigt att arbetsplatsen är trygg, att vi inte kan skada oss på jobbet och att vi mår bra.

Det kallas arbetsmiljö och om arbetsmiljön är bra är det lättare för de anställda att göra ett bra jobb. Arbetsgivaren är alltid ansvarig för att arbetsmiljön är trygg och säker.

VAD ÄR ARBETSMILJÖ?

Fysiska arbeten är när människor arbetar med kroppen.

För att det ska vara en bra fysisk arbetsmiljö finns det hjälpmedel för tunga lyft tungt.

Det finns bra sätt att arbeta så att du inte skadar dig på en maskin.

Bra psykisk arbetsmiljö och bra social arbetsmiljö är också viktigt. Dålig social arbetsmiljö kan vara att du har så mycket att göra att du blir stressad och sedan sjuk.

VEM ANSVARAR FÖR ARBETSMILJÖN?

Arbetsgivaren ansvarar för att det är en säker arbetsmiljö på arbetsplatsen. Arbetsgivaren ansvarar också för att följa de lagar och regler som finns.

ARBETSMILJÖ PÅ BYGGET

Arbetsmiljö är en extra viktig fråga inom byggsektorn. Det är för att det finns många tunga arbetsuppgifter. Det är stor risk att råka ut för en arbetsskada. En tredjedel av alla skador orsakas av stor belastning. Många får ont i kroppen.

Det ska alltid finnas utrustning för att lyfta och flytta material på bygget. Maskiner och verktyg måste vara anpassade till kroppen. Arbetsgivaren har alltid ansvar för att arbetsplatsen är säker och att alla anställda har rätt utrustning.

SKYDDSOMBUD

Det är bra om det finns ett skyddsombud på arbetsplatsen. Det är de anställda som väljer skyddsombud. Skyddsombudet ska berätta för arbetsgivaren om det finns något som är dåligt eller farligt på arbetsplatsen.

Ett skyddsombud kan stoppa arbetet på en arbetsplats om det är mycket farligt för arbetstagarens liv eller hälsa. Det kallas för skyddsombudsstopp.

ARBETSMILJÖLAGEN

I arbetsmiljölagen finns de viktigaste reglerna om arbetsmiljön i Sverige.

Lagen finns för att alla ska kunna arbeta utan att bli sjuka eller bli skadade på jobbet.

Alla som ser något som inte är bra på arbetsplatsen ska berätta det.

ARBETSMILJÖVERKET

Arbetsmiljöverket ansvarar för att skriva regler för hur en bra arbetsmiljö ska vara.

De ansvarar också för att arbetsgivare gör som det står i reglerna om att alla ska ha en bra arbetsmiljö.

På www.arbetsmiljoverket.se finns mycket information om arbetsmiljö.

Ordlista

A-kassa

Skydd som gör att du kan få pengar om du är arbetslös.

Anställningsbevis

Papper med information om arbetstider, lön och semester.

Arbetsgivare

Anställer och betalar människor för att de arbetar.

Arbetsmarknad

Arbeten som finns och de som vill arbeta inom ett yrke.

Arbetsmiljö

Allt som påverkar dig på jobbet, som ljud, ljus, maskiner och stress.

Arbetstagare

Person som är anställd.

Arbetstid

Tid du arbetar per dag eller per vecka.

Avtal

Något som personer eller företag har kommit överens om.

Deltid

Arbeta mindre än heltid, t ex 75 procent.

Facket

Förening för arbetstagare med samma yrke, i samma bransch eller med samma utbildning.

Fackförening

För arbetstagare med samma yrke, i samma bransch eller med samma utbildning.

Fackligt ombud

Person som kan svara på frågor om facket och hjälpa dig om du vill bli medlem. Förtroendevald person vald av arbetskamrater och medlemmar i facket att prata för hela gruppen.

Heltid

Jobba ungefär åtta timmar per dag eller fyrtio timmar i veckan.

Jobba vitt

Både den som jobbar och arbetsgivaren betalar skatt.

Jobba svart

Personen som jobbar betalar inte skatt. Arbetsgivaren betalar inte heller skatt.

Kollektivavtal

Avtal för alla anställda på en arbetsplats eller inom en bransch.

Månadslön

Pengar som en anställd person tjänar varje månad.

Pension

Pengar som äldre får när de slutar arbeta.

Prestationslön

Pengar som anställd person tjänar utifrån sin prestation, på ackord.

Referens

Person som känner dig och kan berätta hur du fungerar på jobbet.

Timplön

Pengar som du tjänar för varje timme du arbetar.

Tjänstgöringsgrad

Tiden du arbetar. Kan vara heltid, deltid eller annat.

Validering

Översätta utbildning t ex till svenska systemet.

Vikariat

Arbeta istället för en annan person som t ex är sjuk eller föräldraledig.

Yrke

Arbete som du behöver utbildning för att ha, t ex anläggningsarbetare och träarbetare.

Tips på webbsidor

Arbetsförmedlingen

www.arbetsformedlingen.se

Arbetsmiljöverket

www.av.se

Diskrimineringsombudsmannen

www.do.se

Fackligt center för papperslösa

www.fcfp.se

Försäkringskassan

www.forsakringskassan.se

LO

www.lo.se

Pensionsmyndigheten

www.pensionsmyndigheten.se

Riksdagen

www.riksdagen.se

Skatteverket

www.skatteverket.se

På webbsidorna nedan kan du läsa mer om de organisationer som står bakom denna skrift.

Byggnads

www.byggnads.se

Byggnads A-kassa

www.byggnadsakassa.se

Seko

www.seko.se

Sekos A-kassa

www.sekosakassa.se

Sveriges Byggindustrier

www.sverigesbyggindustrier.se

Byggnadsindustrins

[Yrkesnämnd byn.se](http://Yrkesnämnd.byn.se)

Maskinentreprenörerna

www.me.se

Galaxen Bygg

galaxenbygg.se

Välkommen till bygg- och anläggningbranschen!

Facken och arbetsgivarna i byggbranschen samverkar för att få fler att börja arbeta inom bygg.

Vi har bland annat skrivit avtal om två anställningsformer för att öppna branschen för människor med ingen, liten eller annan erfarenhet av byggyrkena:

Yrkesintroduktionsanställning och Yrkesorienteringspraktik.

Genom samverkan har Galaxen Bygg även utökat sin verksamhet och har idag matchningskoordinatörer i många städer som hjälper nya byggare och företag att hitta varandra.

Läs mer om samverkan på galaxenbygg.se och nubyggare.com.

Bygg- och anläggningsbranschen i samverkan

